

Informácia pre verejnosť MSM Nováky, a.s., prevádzkareň Sklené

vypracovaná v zmysle § 15 Zákona NR SR č. 128/2015 Z.z o prevencii závažných priemyselných havárií
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení

Číslo dokumentu:	A260-MSN-VS005	Číslo kópie:	
Revízia:	E	Dátum revízie:	25. 02. 2022
Podpisová doložka	Meno	Dátum	Podpis
Vypracoval:	Ing. Oliver Bartolen* špecialista na prevenciu závažných priemyselných havárií OLBA, s.r.o. Autorizovaná osoba - 003/2008/AUT-3.2		
Schválil	Ing. Zuzana Helbichová * Predseda predstavenstva a výkonný riaditeľ		

1. Názov a adresa podniku

Obchodné meno: MSM Nováky, a.s.
Právna forma: akciová spoločnosť
Sídlo: Duklianska 60, 972 71 Nováky
Prevádzkareň : Sklené, 038 47 Sklené
tel.: +421 911 402 504
e-mail: msmnovaky@msm.sk

Číslo odvetvovej klasifikácie ekonomických činností: SK NACE 46 900

2. Informácia o splnení požiadaviek podľa § 5

Podnik je zaradený do kategórie „B“, pretože množstvá nebezpečných látok (ďalej len NL) presahujú prahové hodnoty v zmysle prílohy zákona NR SR č. 128/2015 Z.z. o prevencii ZPH. Prevádzkovateľ zaslal v zmysle § 5 zákona Okresnému úradu v sídle kraja v Žiline aktualizáciu oznámenia o zaradení svojho podniku.

Podnik má vypracovanú zákonom predpísanú dokumentáciu:

- Posúdenie rizika,
- Program prevencie ZPH,
- Bezpečnostný riadiaci systém.

Táto dokumentácia obsahuje riadiace, technické a prevádzkové informácie o rizikách vzniku ZPH a opatreniach na ich vylúčenie alebo zníženie.

Kontrolu dodržiavania ustanovení zákona vykonáva Slovenská inšpekcia životného prostredia spoločne so zástupcami orgánov štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi, civilnej obrany, ochrany zdravia, životného prostredia, inšpektorátu práce. Predmetom kontroly je preverenie informácií uvádzaných v predpísanej dokumentácii, preverenie plnenia opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, na ochranu pred požiarmi, ochranu životného prostredia, dodržiavanie podmienok manipulácie s nebezpečnými látkami a ich skladovania v podmienkach podniku a na zabezpečenie úloh súvisiacich s civilnou ochranou obyvateľstva.

3. Informácia o súčasnej činnosti podniku

MSM Nováky, a.s. je významná slovenská spoločnosť obranného priemyslu, ktorá sa zaoberá revíziou, modernizáciou a predĺžením životného cyklu munície.

Produkcia podniku Nováky resp. jej časť bude dlhodobo skladovaná v tzv. súvisiacich priestoroch pre podnikateľskú činnosť v katastrálnom území obce Sklené v sklade výbušnín, ktorý je prevádzkovaný podľa rozhodnutia Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici. Podnik bol uvedený do prevádzky dňa 01. 07. 2020.

Spoločnosť MSM Nováky, a.s. prehlasuje verejnosti, že dodržiava všetky bezpečnostné opatrenia a postupy a informuje dotknuté osoby o nižšie uvedených skutočnostiach.

4. Informácie o NL prítomných v podniku

V podniku (Muničný sklad Sklené) sú dlhodobo skladované výbušné látky (prípravky alebo predmety) zaradené podľa Vyhlášky ministerstva zahraničných vecí č. 64/1987 Zb. o Európskej dohode o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR) do podtriedy 1.1, 1.2, 1.3 a 1.4.

NL sú zaradené a klasifikované ako výbušné s nebezpečnými vlastnosťami charakterizovanými H

výrokmi H201, H202, H203 a H205 v zmysle chemického zákona č. 67/2010 Z. z. a Nariadenia EP a Rady (ES) č. 1272/2008 v platnom znení s rizikom a mimoriadnym rizikom výbuchu nárazom, trením, horením alebo inými zdrojmi zapálenia.

Pre okolie podniku pri vzniku ZPH je nebezpečný vznik tlakovej vlny pri výbuchu výbušnín – NL a rozletom pevných častí výbušných predmetov, obalov a časti budov, kde sú výbušniny skladované. Po výbuchové splodiny, ktoré vznikajú pri výbuchu výbušnín nie sú pre okolie podniku nebezpečné. Účinok tlakovej vlny a rozlet črepín je v závislý od vzdialenosti miesta výbuchu a prejavuje sa možným poškodením zdravia osôb a poškodením majetku.

Charakteristika NL v súlade s nariadením (ES) č 1272/2008 (CLP)

Medzi látky, ktoré významne prispievajú ku kategorizácii podniku sú najmä, trhaviny a ostrá munícia s výbušnou náplňou triedy A, klasifikované ako výbušniny. K uvedeným patria aj výbušné látky alebo pyrotechnické látky obsiahnuté vo výrobkoch. Ak je v prípade výrobku známe množstvo výbušnej alebo pyrotechnickej látky, alebo prípravku, ktoré výrobok obsahuje, bralo sa na účely kategorizácie do úvahy toto známe množstvo. Ak toto množstvo nie je známe, celý výrobok sa považuje za výbušný.

V nasledujúcom texte uvádzame stručnú charakteristiku reprezentatívnej NL, ktorá by svojimi vlastnosťami významne ovplyvnila možný vznik a následky závažnej priemyselnej havárie.

2,4,6-trinitrotoluene; TNT

Index No: 609-008-00-4

DANGER / NEBEZPEČENSTVO

Trieda nebezpečnosti a kategórie - kód

Rizikové vety/kód

Výbušniny podtrieda 1.1

H201

According to Regulation (EC) No 1272/2008 (CLP)

Hazard Class and Category Code(s) (read in point 16)	Hazard statement Code(s) (read in point 16)
Expl. 1.1	H201
Acute Tox. 3	H331
Acute Tox. 3	H311
Acute Tox. 3	H301
STOT RE 2	H373
Aquatic Chronic 2	H411

H201 Výbušnina; nebezpečenstvo hromadného výbuchu.

H301 Toxický pri požití.

H311 Toxický pri kontakte s pokožkou.

H331 Toxický pri vdýchnutí.

H373 Môže spôsobiť poškodenie orgánov (pečeň, oči, nervový systém, obehový systém) pri dlhšej alebo opakovanej expozícii.

H411 Toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

P210 Chráňte pred teplom / iskrami / otvoreným plameňom / horúcimi povrchmi. - Zákaz fajčenia.

P273 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.

P370 + P380 V prípade požiaru: priestory evakuujte.

P373 Požiar NEHAŠTE, ak sa oheň priblížil k výbušnám.

P309 + P311 Po expozícii alebo pri zdravotných problémoch: Volajte NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM alebo lekára.

P501 Zneškodnite obsah/nádobu v súlade s národnou a medzinárodnou reguláciou.

	$C_7H_6N_3O_6$	Mr = 227,133
118-96-7 2,4,6-trinitrotoluen		
EC 204-289-6 Index N° 609-008-00-4 UN 209 RTECS XU0175000 ICSC 0967		

TNT

Trinitrotoluen, presným chemickým názvom 2,4,6-trinitromethylbenzen je veľmi silnou, často používanou trhavinou, tiež označovanou ako tritol alebo TNT.

Je to žltá kryštalická látka o hustote 1,663 g/cm³ a bodu topenia 80,2°C. Je možné ľahko ju bezpečne roztaviť a vzniknutá kvapalina má bod varu 210 - 212 °C. Ako pevná látka sa chová len do teploty 35°C, pri zvýšení teploty sa postupne stáva plastickou a môže preto dochádzať i k vytekaniu zo streliva. Vo vode je prakticky nerozpustný, dobre sa však rozpúšťa vo väčšine bežných organických rozpúšťadlách okrem etanolu a sírouhlika. Veľmi dobre rozpustný je v kyseline sírovej, voči nej je stály až do teplôt nad 150°C. Pôsobením zásadických zlúčenín však prechádza do nestabilných foriem, (tzv. trytololáty), ktoré sa vyznačujú veľmi ľahkou výbušnosťou. Pri manipulácii s TNT je preto nutné zabezpečiť, aby sa nedostal do styku s alkalickými látkami za zvýšenej teploty.

Pyrotechnické vlastnosti a využitie

Ako výbušnina vykazuje mimoriadne dobré vlastnosti - je veľmi stabilný a málo citlivý voči vnútorným vplyvom a pritom sa vyznačuje veľmi vysokou brizanciou a razanciou výbuchu. Je preto ideálnou látkou pre prípravu ako priemyselných tak vojenských trhavín. Často sa pritom v rôznom pomere mieša s inými explozívnyimi látkami a stretáme sa s ním okrem iného pod obchodným názvom Permonit, Permonex, Karpatit, známe sú i vojensky využívané Atomaly a niekoľko ďalších. Vďaka tomu, že jeho explozívne vlastnosti sú veľmi dobre preskúmané, uvádza sa pre vyjadrenie sily jadrového alebo termojadrového výbuchu ekvivalentné množstvo TNT v kilotonách (kt) či megatonách (MT).

5. Všeobecné informácie o spôsobe varovania verejnosti

V zmysle výpočtov individuálneho a sociálneho rizika podnik priamo neohrozuje sídlo Sklené. Preto nie je vybudovaný osobitný spôsob varovania. Varovanie a vyznamenie je zaistené zmluvným spôsobom, sirénou systému civilnej ochrany obyvateľstva, ktorá je inštalovaná na vodnom diele Turček.

Zamestnanci strážnej služby (SBS) v strážnej miestnosti sociálno-prevádzkovej budovy majú k dispozícii monitory kamerového systému pokrývajúceho celý areál prevádzky, a zároveň SBS plní aj úlohy ohlasovne požiarov. Služba havarijnej odozvy je zabezpečená vlastnými zamestnancami.

Ako sa správať v prípade vzniku ZPH

Všeobecne platné pokyny:

- nepodliehať panike, zachovať rozvahy a pokoj,
- zraneným osobám poskytnúť prvú pomoc,
- v prípade, že sa osoby nachádzajú v ohrozenej zóne pri vzniku ZPH, opustiť opačným smerom ohrozenú zónu do bezpečnej vzdialenosti (do vzdialenosti cca 500 m),
- pri odchode nezbierať a vyhýbať sa podozrivým predmetom, ktoré mohli dopadnúť do okolia miesta vzniku ZPH,
- riadiť sa pokynmi pracovníkov záchranných zložiek,
- poskytnúť pracovníkom záchranných zložiek informácie o možných zraneniach ďalších osôb a o rozsahu poškodenia majetku.

Povinnosti prevádzkovateľa pri vzniku mimoriadnej udalosti V prípade vzniku mimoriadnej udalosti (MU) je prevádzkovateľ povinný v čo najkratšom čase zaistiť:

- likvidáciu MU
- bezpečnosť zamestnancov
- vyznenie a varovanie obyvateľstva bezprostredne ohrozeného účinkami MU

6. Dátum poslednej kontroly podniku podľa § 24

Kontrolu dodržiavania zákona v podniku kategórie B vykonáva Slovenská inšpekcia životného prostredia koordinovaným spôsobom raz za 12 mesiacov. Všetky údaje o podniku, vrátane dátumu vykonania kontroly, je možné si pozrieť tu:

https://app.sazp.sk/SevesoPublic/PodnikDetail.aspx?Id_podnik=303.

Plán kontrol na príslušný rok je zverejnený v registri kontrol na

<https://app.sazp.sk/SevesoPublic/SizpKontroly.aspx?typ=PBK>.

7. Údaje o tom, kde možno získať podrobnejšie informácie v súlade s §15 ods. 8 a 9

Údaje o NL a dokumentácii PZPH sú dostupné u prevádzkovateľa a na Okresnom úrade - odbor starostlivosti o životné prostredie v Žiline. Zdrojom informácií je aj web <https://www.enviroportal.sk/environmentalne-temy/starostlivost-o-zp/pzph-prevencia-zavaznych-priemyselnych-havarii/informacny-system-pzph>.

Ďalšie podrobné informácie možno získať u prevádzkovateľa ako aj na stránkach <https://www.msm.sk/o-msm-group/media/na-stiahnutie/>.

8. Všeobecné informácie týkajúce sa charakteru nebezpečenstva ZPH

Závažnou priemyselnou haváriou je udalosť, akou je závažný únik nebezpečnej látky, požiar alebo výbuch v dôsledku nekontrolovaného vývoja počas prevádzky podniku vedúci k vážnemu bezprostrednému alebo následnému ohrozeniu zdravia ľudí, životného prostredia alebo majetku s prítomnosťou jednej alebo viacerých nebezpečných látok.

Preveniou závažnej priemyselnej havárie je súbor organizačných, riadiacich, personálnych, výchovných, technických, technologických a materiálnych opatrení na zabránenie vzniku závažnej priemyselnej havárie.

Nebezpečenstvom je vnútorná vlastnosť nebezpečnej látky alebo fyzikálna situácia vyvolávajúca možnosť vzniku závažnej priemyselnej havárie.

Rizikom závažnej priemyselnej havárie je pravdepodobnosť vzniku špecifického účinku, ku ktorému dôjde v určitom období alebo za určitých okolností.

Skladovanie je prítomnosť nebezpečnej látky v skladovacom zariadení na účely jej uskladnenia, bezpečnej úschovy alebo uchovávaní v zásobe.

Riziko ZPH sa v podniku vyskytuje pri manipulácii pri preprave a skladovaní. Aj napriek dôslednému dodržiavaniu všetkých legislatívnych a vnútro podnikových predpisov nie je možné absolútne vylúčiť nežiaduce udalosti.

K takýmto nežiaducim udalostiam môže dôjsť z dôvodu:

- ľudskej nedbanlivosti
- technickej poruchy na zariadení alebo zlyhania obsluhy
- nehody na vnútro podnikových komunikáciách
- nežiaducich vonkajších udalostiach – požiare, externá mimoriadna udalosť

- živelných pohromách (záplavy, zemetrasenia, námraza, ...)
- úmyselné poškodenie (bombový útok, sabotáž)

Tieto udalosti môžu bezprostredne vyvolať:

- Požiar
- Výbuch

Ako sa správať v prípade vzniku ZPH

Všeobecne platné pokyny:

- zachovať pokoj, nepodliehať panike
- vyhlásiť poplach na pracovisku (v prípade požiaru - pokrikom „Horí“)
- zamedziť prístupu nepovoláných osôb do ohrozeného priestoru, vyviesť osoby zo zasiahnutého priestoru na otvorené priestranstvo, kde nehrozí priame nebezpečenstvo
- riadiť sa pokynmi pracovníkov záchranných zložiek
- okamžite opustiť ohrozený priestor, ak je to možné, pred odchodom z objektu ukončiť činnosť s otvoreným ohňom, vypnúť elektrické a plynové spotrebiče, uzavrieť tlakové nádoby

Pri požari:

- urýchlene opustiť miesto požiaru
- vyviesť zamestnancov z objektu najbližšou únikovou cestou, mimo ohrozený priestor, okamžite prerušiť prívod elektrickej energie hlavným vypínačom a uzavrieť prívod plynu na hlavnom uzávere plynu, zahlásiť vznik závažnej udalosti vedeniu podniku
- nezdržiavať sa v ohrozenom priestore a ani na otvorenom priestranstve
- vyhľadať úkryt v budovách, uzatvoriť okná a dvere, nevetrať, vypnúť ventiláciu a klimatizáciu

Pri výbuchu:

- okamžite sa vzdialiť do bezpečnej vzdialenosti
- vyviesť zamestnancov z objektu najbližšou únikovou cestou, mimo ohrozený priestor, zapnúť požiarne signalizáciu tlačidlom na únikovej ceste z budovy, okamžite odstaviť zariadenia z prevádzky a prerušiť prívod elektrickej energie hlavným vypínačom
- vyhľadať úkryt v budovách, uzatvoriť okná a dvere, nevetrať, vypnúť ventiláciu a klimatizáciu
- vyčkať na ďalšie pokyny kompetentných orgánov
- zachovať klud, neopúšťať ochranné priestory do času vydania pokynov na ich opustenie

Poskytovanie informácií v prípade ohrozenia

- všeobecné tiesňové telefónne číslo (integrovanej záchranný systém): 112
- Okresný úrad Turčianske Teplice - odbor krízového riadenia: 0918/842 690

JE DÔLEŽITÉ BYŤ INFORMOVANÝ

Informácia, ktorú týmto poskytujeme dotknutej verejnosti a podnikateľským subjektom v areáli MSM Nováky, a.s. - prevádzkareň Sklené, je poučením ako sa zachovať a konať v prípade, keby nastala taká udalosť v podniku, ktorá by sa mohla prejaviť aj mimo jeho hraníc a spôsobila by závažnú priemyselnú haváriu v jeho okolí.

Ďalšie podrobné informácie možno získať z dokumentácie, ktorá obsahuje technické, riadiace a prevádzkové informácie o nebezpečenstvách a rizikách podniku a o opatreniach na ich vylúčenie alebo zníženie, ako aj na stránkach www.msm.sk.